

AKR

Yigide

HALKEVİ

Sayı : 34

İkinci Kânun 1933

Vil : 4

1934

« Akpınar » da

İnkılabımızın idealine ve Halkevi programının gösterdiği kültüre uygun olan yazılar neşredilir . Yazıların mümkün olduğu kadar ana diliyle işlenmesi birinci dileğimizdir .

Mecmuaya konmayan yazılar geri verilmez .

İçindekiler

Osman efe
Gönenc
Sosyal ayırıklar
Atam « Şiir »
Kağın sesleri « Şiir »
Orta köylü aşık Mevlüt Yıldırım « Şiir »
Saz çeşitleri
Gurbette kış
Terbiye
Maksim Gorgi « Büyük hikâye »

Seyfi Yalvaçer
Talât Gün
Hilmi Özgün
Tulât Gün
E. Sungur
(Derleyen) S. Y.
Halit Oğan
E. Sungur
S. Yalvaçer
B. S.

İmtiyaz sahibi : Eczacı Naim Erem, Umumi neşriyatı idare eder
Muallim Cevad

Niğde'de İl Basımevinde basılmıştır

OSMAN FERİT SAĞLAM'IN
TÜRK TARİH KURUMU'NA
ARMAĞANIDIR

Sayı 34

YIL : 3

İkinci Kânun 1937

AKPINAR

NİĞDE HALKEVİ DERGİSİ

YALVAÇLI OSMAN EFE

Yazan : Seyfi Yalvaçer

Osman ve Yalvaçlı Niğde Akpınarında takdimden maksadım, onun kahramanlık hayatının son demlerinin Niğdenin Ahsaray İlçesi ile olan ilgisiidir .

Orta Anadolu yaylasının garp intikal sahasında, Anamas ve Sultan dağları arasında, göller mintakasının hemen en şirin ve dalgalı arazisine sıkışmış, arkasını; çamlık, fındıklık, kestanelik sırtlara dayamış, şirin bir kasabacık, İsparta ilinin en güzel İlçesi, adı ve sanıyla ulusal yurttan canlı varlığını gösteren (Yalvaç) vardır . (*)

Bu mintakanın ulusal tarihi orta Anadolu yaylası genel tarihine bağlıdır . İlk (Hitit Eti) incelemelelerinde, Etilerin Türk olduğu iddiası Yalvaç (Antioch'in pisidia) harabeleri üzerinde (40-45) yıl çalışan ve bu izler hakkında bir çok neşriyatı ve Asiyai suğra tarihi coğrafyasile istihareden İngiliz profesörlerinden (Sir w. Ramsay) tarafın-

(*) Yalvaç : Ulu, elçi, peygamber demektir . Oğuz Türk bey ve baylarından birinin de adıdır .

dan ortaya atılmış ve (339 - 340) senelerinde Ankarada Türk yurdu mecmuasında çıkan bir baş yazı ile de ilim âlemimize ilân edilmişti.

Ben burada Yalvaç ve tarihçesinden bahsedecek değilim . Ehlisalıp muharebelerinde (Godfroi) yi tepeleyen Kılınç arslan, bu zaferi yarıbaşındaki Yalvaçlılarla başarmıştı . Mebzûl pınarları, geniş vaha ve ormanları (1200) rakımlı irtifai, Eğirdir ve Hoyran gölü sahillerinde bulunması, Yalvaç boynundan olmaları bu çevre çocuklarını daima doğru gürbüz ve ulusal heyecanlarına, inançlarına sadık ve daima dinç bulunduruyor .

İzmir çevresinde Ödemişin nasıl bir çakırcalı vardıysa, Yalvaçında aşağı yukarı kanaat ve yaşayış itibarile hafıza ve hatıralarımızda acı ve tatlı intibalarile yaşayan bir efesi, Osmanı vardı .

(Osman) yukarıda da az çok tavsife çalıştığım sık ve güzel bir koruya gömülen, tatlı ve berrak pınarlarile zindeği ve nefse inanmaya yaratan (Köstük) köyünde tahminen (1293) de doğmuş ve (1318) de ölmüştür . Babasının adı Molla velidir . Ozaman bütün şehir ve kasabalarımızda olduğu gibi « Tahsili

ilim » için Yalvacın (Emir Ahmet) adile anılan meşhûr medresesine talebe olarak gelmiş, mutavazi odalardan birini işgal etmişti . Yanında bir arkadaşı da varmış, Milâddan (2 - 3) asır önce bir hristiyan şehir olarak yeniden kurulup bir vakit (80 - 90) bin nüfus barındıran bu kasabada Türk Selçuk ve Osmanlı istilâ-ının (6) ncı asrı ortalarına doğru gayri müslim yaşayan akaliyat sayısı tabiatile pek az kalmıştı . Osmanın medrese arkadaş; bakkal g çinen mürab hacı (Bodos) un birinin borçlanmak suretile borçlusu olmuş, zamanının göreneklerine göre hazmedemeyece bir tahkire de uğramış .

Bundan müteessir olan (Osman) afif ve masum arkadaşının intikamını almak, bezdikleri şu gâvurun elinden kurtulmak için silahına ve atına sarılmak zorunda kalmış, Bodos çorbacıyı ve arkadaşını haysiyetini temizlemiş, ne careki Osman zaptiyenin takibine müstahak bir şaki, Bodoslar ve çorbacılar düşmanı olarak yaşamak ve aynı ithamla yok edilmek akibetine mahkûm olmuştur .

Bir gün yağız atıyla halen Osman beli denen yarmayı tutmuş, Akşehir ve Antalyadan Türk köylerini istismar için gelen Bodos çorbacılar kervanını vurmuş ve vurgununu, civar köylerin yıkık çeşmesine, köprüsüne, tek öküzlü çiftcilere filokseranın bağırsız bıraktığı üzüm-cü kuyucak köyünün üzüm bağlarının dirilmesine hasrederek, Ankarayı, Çankırıyı, Konya ovası ve Ak-

sarayı dolaşmıştır . Bu havzada da çorbacıya düşman, alil ve yoksul köylüye hızır olmuştur . Konya zaptiyesi Osmanın derdestine memurdur . Tesadüf onu hâlen sağ olan Amaratlı Mehmet ağanın babasının odasına atmıştır . Bu köy ağası Osman gibi namlı bir efeyi odasında barındıramıyacağını hissederek, onu adamlarile Aksarayın Eşmekaya kaya köyünde hâlen yaşayan İbrahim beyin babasının konnağına yollamıştır . O günde köyde bu beyin odasında düğün vardır . Osmanın burada bulunması Amarat ve Eşme kayada dehşet uyandırmıştır . Zaptiye ve hükûmet korkusu, Osmanı yakalayacaklara vadedilen ikramiye cazibesimidir ? iyice aşılamayan bir sebeple Konyaya el altından haber salınmıştır . Osman daha önceki bir çarpışmadan aldığı yaradan muztariptir . Fakat emin olduğu bu ağa odasında istirahatla uykuya çekilmiş, bir tek olan arkadaşile baş başa kalmıştır .

Eşme kayanın gürbüz ve kuvvetli beş, altı delikanlısının, uzun yolların ve çetin çarpışmalardan, alınan yaraların verdiği yorgunlukla biraz derince uykuya dalan bu korkunç misafirleri ansızın bastırıp silahlarını almalarına yardımcı olmuştur .

Osman birden uyanmış, silahlar ortada yok . . . Beş altı babayeğit boğazlarına çökmüş . Biricik arkadaşının diğer tabancası yastığının altındaymış . Birden davranmış ve saldıranlara çekilin . . . Yakarım ! demiş . Osman bakmış . Osman yan ve erkek bir bakışla . . . bırak boşa

atma ! (kancık tuzaklara erkekçe silâh atılmaz !) . Ben İbrahim beyin ve odasının fotosunu almak istedim . Bir türlü ne fırsat ve nede imkân bulabildim ? Osman artık Konya hapishanesindedir . Vatandaşlara zararı olmadığından beraet edecektir . Hapishanesinde saygılı ve sözü geçer efesi olmuştur . (15) yıl arkasını kovaladıkları Osman beraetinden sonra başlarına belâ kesileceği dehşetine kapılan zaptiye ve muhafızlar bir dalavere ile onu kaçarken vurulmuş dedirterek, bir gün Konyanın meşhur hapishanesinin ortasında, bekleme kulubelerinden atılan meçhûl kurşunlarla arslan gövdesini kanlar içinde yere serdiler . Öürken ikinci ve kahpece bir tuzağın kurbanı gittiğine yanıyordu . Ne olurdu ? Erkek ve düşman kurşunu ile öleydi ? Dam halkı Osman efenin şarkısını, tek telli sazlarile, göz yaşlarıyla, onun ölüm ilâhisi olarak söylediler .

Bu trajediyi ona uzun müddet arkadaşlık eden ve hâlen sultan dağları eteğinde Örkenez köyü yamaçlarında koyunculuk ederek tevbe-bekâr olduktan sonra derviş hoca Ahmet adile anılan örkenezli Ahmet ağadan ve Aksarayda Amaratlı Mehmet ağadan dinledim .

Osman efenin üzümçülüğünü de ihya ettiği ve Bodoslardan alarak yoksul köylüyü sevindirdiği örnezin Osman belinde çifte telli sazla söylenen ve el'an bir kısmı pilaklara alınan şarkısını aşağıya çıkarıyorum . Bu şarkı efenin atının terekesinde gezen ve yakında ölen

(Şerife abla) nın ağzından dikte edilmiştir . (**)

1

Osman yükün yıkılmış yolun sağına,
Atım işlemiyor findos dağına,
Hiç adam teslim olurmu kürdün beyine ?
Süpürün şu damları Osman geliyor,
Kır atına binmiş arslan geliyor .

2

Akşehirden çıktım saat beş idi,
Kır atımla martin bana eş idi,
Öldürdüğüm gâvur yüz on beşti .
Süpürün damları Osman geliyor,
Kır atına binmiş arslan geliyor .

3

Gece ile gündüz yoktur kararım,
Olmaz kardaş deyene benim zararım,
Elimde martinim gâvur ararım,
Düştüm bir ırmağa ağlar giderim,
Kızıl ırmak gibi efem çağlar giderim .

4

Yüce dağ başında mangal kömürü,
Konya Valisinden aldım emiri
Allah arkadaşlara versin ömürü
Kefenim boynundadır Osman efe
Kaçamak yolların bol Osman efe .

5

Konya damlarına attım postumu,
Bilemedim büşmanımı dostumu,
Selâm söylen annem bana küstümü ?
Okundu fermanım üç günüm kaldı,
Nişanlığımın koynunda müşkülüm kaldı .

6

Konya damlarını yardım da çıktım,
Katillik fermanını aldım da çıktım,
Kefenim boynuma sardım da çıktım,
Kefenin koynundadır Osman efe
Kaçamak yolların bol Osman efe .

(**) Bu dikteyi halen Kayseri müzesi Direktörü İspartalı Naci kumdan aldım .

Halkevi konferanslarından :

Sosyal ayırıklar

İçtimai hastalıklar mevzu'una girmiyen hiç bir hastalık ve hatta cemiyetin manevî hiç bir derdi yoktur. Bir konferansta bunlar hakkında velevki muhtasar olsun malûmat vermeğe imkân yoktur. Ben bunlardan memleketimiz içinde hakikî bir dert olan Frengi ve bel soğukluğundan muhtasaran bahsetmek istiyorum. Fakat bundan evvel bir kaç kelime ile gençliğin cinsî terbiyesi son zamanlarda bütün dünyada önemle üzerinde durulan bir meseledir. Gençleri tenasülî hayatın muhataralarından ve zöhrevî hastalıkların akibetlerinden korumak lüzumu öteden beri herkes tarafından teslim edilmiş bir keyfiyettir. Lâkin ekseriya hayatın en mühim, en esaslı bir vazifesi olan vazifei tenasüliye ait bir malûmatın elde edilmesi tesadüfe terk edilmiştir.

Gerek muallim, ve gerekse ebeveyn bu husus hakkında çocuğa malûmat vermeğe cesaret edemedikleri gibi hatta bunun nasıl temin edileceğini de bilmezler. İşte bu noktada terkedilen çocuklar nihayet kendilerinden saklanmak istenen sırrı rasgele keşfederler ; ve bu işe ister istemez gayet tehlikeli bir surette vakıfolmuş bulunurlar ki bu suretle kaçınmak istenilen fenalığın tam ortasına düşülmüş olur. Gençliğin cinsî terbiyesi daha ilk mek-

tepten itibaren metodik bir surette organize edilmesi icap eder. Genç erkek ve kız çocukları için cinsî terbiyenin organize edilmesi fikri bazı kimseler tarafından taaccüble, hayretle ve hatta infiale karşılanmıştır. Bu, meselenin tamamen anlaşılmasından ileri gelir. Cinsî terbiyenin maksat ve gayesi gençlere sefahate daldıktan sonra emrazı zöhreviyeden korunma çarelerini öğretmekten ibaret değil, belki onlara cinsî vazifenin derecesi ehmmiyetini öğretmek, onları cinsî hayatın bütün tehlikelerinden ve cinsî müna-sebetlerden tevllüt edecek maddî, manevî ve içtimai bütün vahim akibetlerden haberdar etmek ve nihayet bu meseledeki mes'uliyet ve vazifenin nelerden ibaret bulunduğunu anlatmaktır.

Bu maksada vasıl olmak için ah-lâkî terbiyeye birde hayat bilgisini katmak icap ediyor. Her şeyden evvel cinsî terbiyenin hududunu tayin gayesini tasrih etmek icap eder. Mesele umumiyetle zannedildiğinden daha şumullü, ve daha mühimdir.

Burada yalnız şahsın sıhhati değil belki ailenin saadeti, ırkın istikbali de mevzu bahstir. Zührevî hastalıklar cehalet, batıl fikirler ve itikatlar yüzünden intişar ediyor. Beşeriyet bu hastalıklar yüzünden sayısız kurbanlar veriyor. Doğum azalıyor, binlerce çocuklar ya ölüyor, ya tedavisi gayrı kabil malûliyetlere de bir takım irsi kusurlar tevliit ediyorlar. Paris üniversitesi çocuk bakımı profesörü (A. Pinard) da nazaran ırkın istikbali tamamen

cinsî terbiyenin tahtı hükmünde bulunmaktadır. Kuvvetli, ve sıhhatli çocuklara malik olmak için karı ve kocanın sıhhatli olması lâzımdır. Ana ve babanın bütün hastalıklarından ve bhusus sırf emrazdan şifayalı olmuş bulunmaları, alkolik olmamaları, müfrit bir iştigâl ile yıpranmış bulunmamaları iktiza eder. Herkesin bilmesi lâzım gelen ilk şey herşeyden evvel bir (zürriyet maddesi) olduğu fikrinin neşir ve tamimidir. Bu madde çocukların kafalarına yerleştirilmelidir.

Çocuğa hayatı öğretilim, onu çocuğa olduğu gibi öğretilim ve onun dimağına şu esaslı bilgiyi yerleştirelim. Mütemadi bir zincirin hiç bir halkası yoktur ki incelemeğe ve kırılmağa mahkûm olmasın, çocuğa anlatalım ki ebeveyni ona yalnız hayat vermekle ihtifa etmemiş, belki aynı zamanda ve bilhassa müstakbel neslinin, ocağının sönmemesi vazifesini de yüklenmiştir.

Çocuğa şunu öğretilim : nasıl ki çocuklara ailelerinin şeref ve menfaatlerini muhafaza etmeğe mecbur olduklarını öğretmek lâzım geliyorsa aynı veçhile onlara başka bir şeye' başka mukaddes kir emanete, yani zürriyet denilen bir vediaya sahip olduklarını da öğretilim. Şu halde cinsî terbiyenin gayesi şu suretle hulâsa edilebilir. Genç kadını ve genç erkeği intikâl hayatının mukaddes fiiline hazırlamak.

Cinsî terbiye üç devreyi ihtiva eder

1 — Hayatın tarzı intikaline dair iptidai malûmat.

2 — Sarî ve irsi hastalıklara dair

iptidai malûmat.

3 — Kadın ve erkeğin çocuk sahibi olmak ve bir aile teşkil etmesine dair iptidai malûmat ve mustakbel de ana ve baba olacak gene erkek ve kız çocukların bu noktaî nazara göre hazırlanması..

Birinci devre bilhassa ilk mektep öğretmenlerinin vazifesidir. Bunu ayrıca bir ders olarak değil fakat sırası geldikçe ve çocukta hiç bir gayri tabii his uyandırmadan, verilen malûmat bir sır değil tamamen fennî, ilmî ve meselâ hesap dersine dair verilen malûmat kabilinden olacaktır. Bazı mevât hakkında mutlak cehil ihtimâl ki çocuklar için en muafık bulunan bir şeydir, Lâkin olar kendilerinden daimî surette gizlenmesi mümkün olmıyan bir şeyi mutlak öğrenirler. Onun için çocuğa her hayat sahibi şahsın kendine hayat veren diğer şahıslardan, ana ve babadan geldiğini kendisinin aynen diğer şahıslara hayat vereceğini ve böylece nevin bakasını nesillerin birbirlerine mütekeffil bulunduklarını öğretmelidir. Maalesef şunu itiraf edeyimki gerek orta okulda iken gerek lisede iken hocalarımız Vekâletin kabul ettiği teşrih ve fizyolojideki vazifeyi tenasuliye hakkındaki malûmatı vermekte ağır davranıyorlardı. Ben bu gün size cinsî terbiyenin ikinci kısmını yani sarî ve irsi hastalıkları anlatacağın. Bunların başında g nçlik için, Türk lük için bir belâ olan (Frengi ve bel soğukluğu) gelir.

Bundan sonra Bay Hilmi Özgün Frengi ve belsoğukluğu hastalıkları

nı anlatmış ve bunlara ait bir çok resimler göstermiştir; ve konferansını şu sözlerle bitirmiştir.

Bayanlar baylar:

Bir firenk mütfeckiri şöyle demiş: «Medeniyetin ilerlediği memleketlerde Frengide çoğalır.» Ben bu fikirde değilim ve diyorum ki yalnız Frengi değil bütün zührevi hastalıklar cehalet, batıl fikirler ve itikatlar yüzünden intişar ediyor. Burada yanlış anlaşılan medeniyet kelimesidir. Eğer Avrupanın imperyalist hükümetlerinin kabul ettiği medeniyet ise doğrudur; zira onlar bir zamanlar bize de o medeniyeti getirmek istemişlerdi. Ve harbi umumî sonlarında Rusyada ihtilâl çıktıktan sonra memleketlerinden sürülen Beyaz Ruslar İstanbulu doldurmuşlardı. Yüz senedenberi çarlık Rusyasını meydan muharebelerinde yenemediği Türkleri beyaz Rus aşifeteleri bel soğukluğu ve frengiyi umumî bir surette yayarak içinden yiyorlardı. Onların medenî saydığı saray bu işe seyirci kalıyordu. Halbuki Türk, kendi özlü inkilabını yaptı. Onların getirdikleri, gençliği kemirici medeniyetlerini başlarına çaldı. Bu gün ilhamını, imperyalist hükümetlerden değil, yalnız millî varlığından alan Cumhuriyet hükümetimiz sıhhi kanunlarla bu işi ta kökünden halletmiye uğraşiyor. Memleketin ötesinde berisinde tesadüf edilen Frengi vak'aları - yine ısrarla söylüyorum cehaletin mahsulüdür. Bunu ortadan kaldırmak ve bununla mücadele etmek biz gençliğin en önemli vazifelerinden biridir.

Hilmi Özgün

- ATAM -

Bu aşka kanmıyan .

Cüceleşti gözümde tarihin yiğitleri ;
Sen eşi olmıyan bir başka değersin ATAM.
Emrinle rüzgâr olup koşacağız
Tek adın üstümüze kol, kanat gersin ATAM

Ağzımızda dil sensin ' ruhumuza akansın ,
Dizimizin dermanı , nabızda vuran kansın ,
Bir ufuksin hasretle içimizi yakansın
Tanrıdan dilediğimiz : seni göstereyim ATAM

Türke kuvvet oluyor mavi bakışlarınız ;
Kızıl saçlarınızla bizi bir an sarınız ..
Yıldızlarda diz çökerken benimle yalvarınız
Hak sana tarih kadar bir ömür versin ATAM

Artık ne gözlerde yaş var ne de kan kokusu
Düşmana kümbent olur Türke kurulan pusu .
Un sahıyor dört yana yeniden Türk Ulusu
Kahraman soyun gibi er oğlu ersin ATAM

Talat Gün

KAGNI SESLERİ

Uyanmış geceden kağni sesleri
Bağlıyor yollarda hep sara, sara;
Kalbimden fırlayan sık nefesleri
Serpiyor rüzgârlar sarp yamaçlara

Bilseniz bu seste ne sırlarsaklı:
Çok vakit tek kollu tahta başaklı;
Süngü sıyrmış taze bir yara ...

Sızar derin ,derin, sızar ruhlara
Gün olur şen kıtlar gürbüz yiğitler
Bu sesin tasından düşer yollara
Sel olur bu sesle coşar bulutlar

Bulanır Sakarya Dunlupınar
Nitekim yine bu sesle kuruldu
On yedi milyonun kalbi Ankara .
Yine sestedir bütün umutlar

E. Sungur

Orta köylü âşık Mevlüt Yıldırım

Derleyen : Ş. Y.

Şairler zihnini boşa yormazlar,
Nasihat bildiren dillerdeniz biz .
Gidip bir üstada çırak durmazlar;
Kalpte marifetli erlerdeniz biz.

Bazı nasihat kapısını açarız,
Ehli anlar kısa söyler geçeriz.
İyi kötüyü hemen seçeriz
Çok erden boşanmış dullardaniz biz

Müptelayım aşk lekesi var bende,
Hallerimi kimse almayor inde,
Ekilmeden bitmeyiz biz yabanda
Sahrada açılan güzellerdeniz biz .

Aşka kimse basamaz Yıldırım zorda
Şairler sözüne tutulmaz perde ,
Gelen, geçen çiğner yüzümüz yerde
Zararsız ziyansız kullardaniz biz .

DÜŞÜNCE

Kendim gibi bir dertli bulursam,
Kasavet kapısını açmak isterim .
Aşk mecaziden izin alırsam;
Hakikat köprüsün geçmek isterim.

Sırf banamı mahsus göz yaşı dökmek,
Takdirde bu imiş bizim su ekmek,
Çşmelere mahsus durup akmak
Ulu çaylar gibi coşmak isterim .

Özde olmayınca şiir denirmi,
Dalgalı baş sağ, sol tanırımı?
Bellidir yemekler hiç çiğ yenirmi?
Kaynayıp kazanda pişmek isterim .

Az bir aşk lekesi vardır özümde
Verseler dünyayı yoktur gözümde,
Kıssalar tohumu varsa özümde
Lütfedin yurdlara saçmak isterim.

Hırsımdan feleğe doldum boşandım .
Çok gürmeyin baylar mecaza daldım,
Aşk hakikinin haberin aldım,
Yüklendim göçümü göçmek isterim .

Bu sevdayı çeken yüreği düğüm,
Niğdeye merbut Asmazdır köyüm,
Yare içimde kime ne deyim ?
Yıldırım Lokmana düşmek isterim .

DÜNÜR

Dünür gönderilir, kız babasına
Nazlanarak red cevabı verilir .
Tanır ve danışır akrabasına
Ertesi gün tekrar yine varılır .

İş biter köylere çıkar dâvetçi
Hemen getirirler saz ile utçu,
Çay kahve dağıtır biraz hizmetçi
Köy âlemi, bir muhabbet kurur .

Kız kaçar hiç güveğiye görünmez,
Sık sık geçer güveği hiç erinmez .
Serbest serbest evlerine varılmaz
İşte buna gönül gayet kırılır .

Bir zaman gelir ki düğün de- başlar
Seğmen olur bir kaç genç arkadaşlar
Yenir çeşit çeşit ekmekle aşlar,
Göğüsler kabarrır dikilir başlar .

Kulaklar kapanır silâh sesine,
Seğmenler düşüyor bir bir tasına
Çepken, Çuha şalvar giyer süsüne
Olur sanki mahşer çalgı vurulur .

Yıldırım ahvâli eyledi beyan
Bundan zevk alır belki okuyan
Sonra taaccüpte kalmasın duyan
Böyle işler daim bizden sorulur .

Aşık
Mevlüt Yıldırım

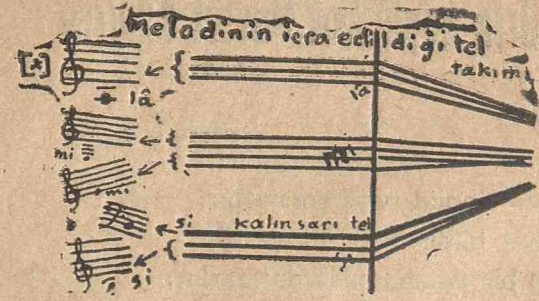
Saz çeşitlerinin akortları :

(Geçen sayıdan devam)

Sazların çeşitleriyle çevenimizde verilen adlarını öğrendikten sonra şimdi de her birerlerinin akortlarını tonlarını ve ses dizilerini araştıralım .

Akordun sazılcılarınca tabiri (düzen) dir . Sazlar muhtelif tarzlarda düzenlenirki her birine Kayseri düzeni Konya düzeni, Niğde düzeni, bozuk düzen (karışık düzen) .. gibi adlar verilmiştir . Burada Niğde düzeni üzerinde araştırma yapılmıştır . Zaten hangi düzen olursa olsun gaye, bütün tellere aynı zaman zarfında birden vurulunca kulağa hoş gelecek bir armoninin, muhtelif entervalli akordların duyulabilmesidirki saz çalanlar, ne nota ve ne de armoni bilmedikleri halde yalnız kulak dolgunluğu ve keskin bir duygu ile pratik olarak bunu anlarlar ve sazlarını düzenlerler .

Asıl Sazın akordu — Asıl sazın ne boyda olduğunu yukarda yazmıştım (3 ncü şekli tekrar gözden geçirelim.) Şekil (4) deki [*] işaretli (3) ü ve (4) ü tel gurubunun çıkardığı sesi, diyapazona nazaran takribi olarak ki (aşağı yukarı pek yakındır.) Porte altındaki (lâ) kabul edersek, orta gurup (Mi), üst gurup da (Si) dir. Şekil (4) de görüldüğü gibi, orta gurup ta oktav entervalli bir akorddur . Keza, (si) gurubunda da Sarı telin kalınlığı dolayısıyla yine oktav entervalli bir akord görülür .

Şekil "4"
Sazın diyapozuna göre takribi tonu

Melodi (lâ) üzerinde icra edilir . Daha pes sesler için (mi) ye geçilirki bu tel üzerinde melodi icra edilirken oktavlı akordu pek açık olarak duyarız . (si) teline icra esnasında hiç parmak basılmaz . O sanki (accompaniment) vazifesini görür . Perdeler üzerinde yarım tonlar, müteakip komşu perdeye basarak, bütün tonlar ise birer perde aralığı atlıyarak ki her türlü müzik araçlarında olduğu gibi bulunur; böylece asıl sazlar 2,5 oktavlık bir irtifaa maliktir .

(Lâ) teli üzerinde sesler, pestten tize doğru [lâ, lâ diyez, si, do, do diyez, re, re diyez, mi...] olarak sıralanmıştır .

Bağlamanın Akordu — Asıl sazda melodi icra edilen tel gurubu (lâ) olunca bunda da birinci çizgi-deki (mi) oluyor (Şekil 5)

Orta gurup (lâ), üst gurup (re)dir . Sarı tel orta gurupta olduğuna göre sesinin kalınlığından dolayı bir oktav daha pesttir .

Melodi (mi) üzerinde icra edilir kalın sesler için (lâ) ya geçilir .

(re) telinin Niğde düzenindeki rolü pek önemlidir . Bu tele baş parmak basar (mi) teli üzerindeki herhangi bir sesin bir veya yarım ton evvelkini bulmak için, hiç eli geriye

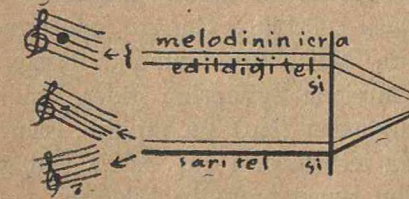

Şekil 5
Bağlamanın diyapazona nazaran takribi tonu

çekmeğe ve perde aramağa lüzum yoktur . El yerinde iken baş parmağı (re) üzerindeki perdeye basıvermek kâfidir . Böylece bir kolaylık elde edilmiş olur .

Bunda da sesler, pestten tize doğru [mi, fa, fa diyez, sol, sol diyez, lâ, lâ diyez, si ..] olarak sıralanırlar .

CURANIN AKORDU — şekil (6) da görüldüğü gibi (4) veya (3) telli en küçük bir saz olduğuna göre bütün teller üçüncü çizgideki (si) ye akord edilir . Sarı tel, bir oktav daha pest (si) dir ki (3) telli curalarda bu sarı tel yoktur .

Şekil 6
Curanın diyapazona nazaran takribi tonu

Bundan da sesler, pestten tize doğru [si, do, do diyez, re, re diyez mi..] olarak dizilmişlerdir .

Hulâsa şu üç noktayı kısaca tekrarlayalım :

1 — Saz ve nevilerinde bütün melodiler' çok defa alttaki tel üzerinde icra edilir; nadiren orta tellerde geçilir . Diğer teller yokken de çalınabilir, nitekim tektel saz şairlerini çok işittik . Diğer tellerin vazifesi, sesi çoğaltmak, yardımcı sesleri temin etmek, gürültülü bir ahenk meydana getirmektir .

2 — Yukarda gösterilen akordlar ve diyapozona nazaran tonlar, üç çeşit sazların birlikte çalındığı zamanlarda yapılması icabeden hallerdendir . Yoksa gerek sazı, gerek bağlamayı, gerekse curayı tek başına çalanlar melodi icra edeceği teli, aynı bir ses, meselâ (lâ) yahut (re) farzederek bir türküyü aynı perdeler üzerinde işlerler ki her üçü biranda çalınınca beşli dokuzlu entervaller duyulmuş olur . İşte bir türküyü sap üzerinde aynı yerden çalmağa alışmış olan sazılcılar, bağlamacılar veya curacılar, (Transposition) bilmedikleri içindirki birlikte çaldıkları vakit bir türlü birleşmiyorlar .

3 — Saz çeşitlerinin Niğde düzeninde diyapazona nazaran takribi ve yekdiğerlerine nazaran hakikî tonları şunlardır .

Asıl saz — lâ, mi, si

Bağlama — mi, lâ, re

Cura — si, si

Takribî oluşundaki sebep aynı mukavemeti haiz, muayyen kuturlu

Gurbette kış

Yığılmış bulutlar yüce dağlara
Bezginlik getirmiş rüzgar pınara,
Her taraf beyazken neden kapkara..
Kim için üzülür acep bu yollar ?

□

Ürperir yolcular karlı tepeden:
Akşamlar ovaya kanat germeden
Ne çıkar harete gönül vermeden;
« Bizim içimizde gurbet » deyorlar!.

□

Tütüyor durmadan yaşlı bir ocak;
Belenmiş acıya her köşe bucak.
Sankide dert mi yok gönül yoracak?
Buğlanmış çamlarda ağlıyor dullar!.

□

Savaşa kalkmışlar batılar yine
Kanlı gözlerini dikip derine
Yanıyor yanıyor ateş yerine
Tahta saçaklarda sallanan buzlar!

E . Sunğur

tellerin kullanılmayışından ileri gel-
mektedir. Bazan halka telleri, ba-
zan makara telleri, bazan da telefon
telleri gibi bir einsten olmıyan muh-
telif kuturda teller kullanılmakta-
dır. Bundan başka saz ve çeşitleri-
nin mueyyen boyları olmadığından,
teller son hadde kadar çekildikten
sonra, diyapazona nazaran hakiki
ton şudur diye gösterilemiyor.

Halit Ongan

- Terbiye -

Ferdin muhite tatbiki deye telhisan anlatı-
labilen Terbiye sahası ve ifadesi geniş bir ko-
nudur. İnsan terbiyesi, hayvan terbiyesi, Ne-
bat ve ağaç terbiyesi..

Amacı bakımından insan terbiyesi de ulusal
ahlakî, içtimâî, ruhî, fikri bedenî olmak üzere
dallanıp budaklanır. Terbiye konusu tarihle
başlar. İbraniler de terbiyede gaye ulusal, ah-
lâkî ve yurtsaldı, okuma mecburi idi. İlk o-
kullar vardı. Ulus öğretmene yüksek saygı
ile bağlıydı.

«Babanız ve öğretmeniniz size muhtaç olur-
sa, evvelâ öğretmeninize yardım ediniz. Ba-
banız size ancak bu dünyada hayat verebildi.
Oysam, öğretmeniniz sizi gelecekteki bir ci-
han için yetiştirdi.»

Öğüdü her gönülde yaşardı. Çinde Milât.
tan (6) asır önce (Laoçe)(kongçe) gibi peda-
gok feylesoflardan birincisi ananelerle ilgiyi
kesiyor, diğeri ve konfeçiyus anane peresttir.
Anane perestî ile fazileti hükümete bağlılıkla
kuvvetlendiriyordu.

Bu tarihlerde Çinde de ilkokul vardı. Ana-
ne perest olmak Çinin bu günde gördüğümüz
gibi, ileri hamlelerini durdurmuştu.

Türklerin bir bölümü bu tarihlerde buda-
dinini almıştı. Felsefeleri «Her zaman fazile-
tinizi gizleyiniz, hatalarınızı açınız ve böyle
yaşayınız. Diğer insan ve mevcutları seviniz.
Diğerlerinin itikatlarını tabkiyetmeyiniz.» Cüm-
lelerile hülâsa edilebilir. Cengiz oğullarından
(Kubilay) da Budist idi. Cumaları camie, pa-
zarları Nasturilerin ayınlarına gider, kendi de
Budist olduğundan (Nu) ya tapardı. İslâm A-
raplarda da terbiye dini idi. İslâm Pedagog-
lardan «Ebu Hamit gazâli» talebeye (utan-
mamağı, her bir hususta zimamî umurunu öğ-
retmene teslim etmeği) tavsiye ediyordu. Yu-
nanistanda Atina ve isparta da terbiye (fel-
sefe, ince san'atlar hitabet) i takviyeye ruh
ve bedene müstait olduğu bütün mükemmeli-
yeti vermeğe çalışıyordu.

Romada: İmparatorluk devrinde ise askerî
terbiye ilerleyor, kanunlar hukuk yükseliyor-

du. Hristiyanlığın barbar avrupaya girmesini
takibeden yıllarda, Avrupada skolastik ve
ruhbanı bir terbiye ve tahsil hakimdi.

Fransız büyük ihtilâli, intibah hareketleri,
matbaanın keşfi ilim ve fennin ilerlemesini te'-
min ediyordu. Fransada orta tetrizat (10) uncu
asırda başladığı gibi ilk üniversite de (1200)
de açılmıştı. (17) inci asırda Rosa, (18) inci
asırda Pestaloji gibi pedagoglar yetişmiş, ve
bu günü hazırlamağa başlamışlardı.

Osmanlılarda ilk mektebi mahalle, çocuk
mektepleri, orta ve yükseği de medreseler
temsil ediyordu. Dini mevzuat haricinde za-
manının fenni terakkiyatına uyabilecek ilk ki-
tapları kâtip çelebinin «tercümei tarihi frengi,
Atlâsı Minör» adlı eserleri teşkil eder. Şark-
tan garba göç eden medeniyet intibah hare-
ketleriyle hızını almış yürüyordu.

Osmanlılarda ise batıl itikatlar, istilâların
verdiği rehavet, Aristokrasi zihniyet, tereddi
mikroplarını tenmiye ediyor, idare başındaki-
ler efsane ve afsonlarla meşgul bulunuyordu.

Üçüncü Mustafa zamanında devlet işlerinin
nasıl gideceği hakkında remil atacak mahir
müneceim aranmak üzere Alman İmparatoru
ikinci Frederiğe elçi bile yollanmıştı da...

Frederik şu cevabı veriyor.

— Münecim ne demektir? Devlet ve mem-
leketin selâmeti isteniyorsa şu üç ize bağ-
lanmak lazımdır.

1 — Tarih okumak eski tecrübelerden fay-
dalanmak.

2 — Eski bir orduya sahib olmak.

3 — Hazinele dolu bulundurmak.

Avrupada

Matbaa (1516) da (Götenberg) çe keşfedil-
diği halde osmanlı iline Neuschirli damad İb-
rahim paşanın yardımile ve Macar mühtedi
İbrahim müteferrika adındaki adam elile an-
cak (1727) de zorla girebildi.

Devrilen Yeniçeri ocak kazanları tereddi ve
inhibitatı kamçılayordu. Islâhata askeri işlerden
başlamak zoru görünüyordu. Bu vesile ile Av-
rupa usulü ilk yüksek askeri okul üçüncü Se-
lim zamanında ve (1795) te (Mühendishane-i
berrii hümayûn) adile açıldı. (Hesap, hendese
coğrafya. fransızca) gibi derslerde bu tarihte

okul programına girdi. (1826) da Yeniçeri
ocaklarına su döküldü ve söndürüldü.

(1827) de Tibbiye, (1834) te harbiye ve mek-
tebi maarifi adliye tesisedildi. Mektebi maarifi
adliye ruştıyelerin mukaddimesidir. İlk Darül-
funun ise (1869) da açıldı.

Geniş İmparatorlukta ekalliyetler, Rumlar
Sırlar, Bulgarlar, Fransız ihtilâlinde mülhem
olmuşlardı. Mısırdaki Mehmet Ali paşanın de-
lâletile Avrupa irfan hayatı ile temasa başla-
mıştı. Mehmet Ali Paşa İstanbul'a geldiği za-
man Abdülmecide «yeni ve muasır mektepler
açmayı ve işe köylerden başlamayı» da tav-
siye etmişti. Tanzimatla veçhesini değiştiren
osmanlı maarifinin de yenilikler başladı. (19)
uncu asır başlarında ruştıyeler açıldı. (1858)
de mülkiye, 1868 de galatasaray ve onu taki-
ben darülmualimin kuruldu. Bu darülmualli-
min denince hatıra hoca Tahsin ve Selim Sa-
bit gelir. Meşrutiyet ilk nümüne okullarını ge-
tirdi. Fakat heyeti umumiyesile matlup ve mu-
asır irfan varlığı elde edilemeyordu. Mektep
ve yanı başında medrese yanyana yürüyordu.

Büyük (ATATÜRK) ve Cumhuriyet devrimi
(1340) da tevhidi tedrisat kanunile medreseleri,
efsânevi ananelere dayanan müterreddi zihni-
yeti kökünden söktü. Terbiye ve tedriste mu-
asır bazlara dayanan, ilk, orta, yüksek tahsil
müesseselerini kurdu. Bu günün okulu «öğren-
cisinin sıhhi itiyatlar olmasını, bir aile uzvu, bir
meslek adamı ve Türkiye Cumhuriyetinin va-
tandaşları sıfatı ile millet hayatı içinde müsmir fe-
aliyette bulunmasını, boş zamanlarını iyi kul-
lanmaya alışmasını, hülâsa onlarda ahlâkî bir
seciye teşekkülletmesini» amaç edinmiştir.

Kemiyeti, keyfiyet ile denk bulundurmak şî-
ardır.

Büyük kumanda :

«Öğretmenler disiplini temine, öğrenciler de
buna itaata mecburdur»

Artır Türk münevveri meşurdur.

Büyük haykırış, Atatürk sesi.

Öğretmenler !

Yeni nesil sizin eseriniz olacaktır.

Eserin kıymeti sizin meharetiniz, fedakârlı-

Maksim gorki

(SERSERİLER)

Büyük hikâye

B. S.

Malva

- Gelemedim .
- Serhoş miydin ?.
- Yok ! dedi ve muammalı bir şekilde ilâve etti .
- Oğlunla övey anasını göz önünde tutuyorum .
- Vasili zoraki bir tebessümle ;
- Düşündüğün şeye bak, dedi . Çocuk değil a, bunlar .
- Ondanda better ... Birisi abdal, birisi kaçık .
- Vasili sordu :
- Kaçık olan Malva mı ?.

ğınız derecesile müteasip olacaktır. Cumhuriyet, fikren, ilmen, bedenen kıymetli ve yüksek seciyeli muhafızlar ister. Yeni nesli bu evsaf ve kabiliyette yetiştirmek sizin elinizdedir. Mümtaz vazifenizin ifasına âli himmetlerle mevcudiyetinizi hasredeceğinize aslâ şüphe etmem .

Öğretmenler !

Milletleri kurtaranlar, yalnız ve ancak öğretmenlerdir. Onlardır ki içtimai heyetleri, hakiki uluslar haline koyarlar .

«Muhterem arkadaşlar !

Yürümekte olduğunuz, tekâmül, teceddüt ve medeniyet yolunda sizlerden mürekkep bir Türk ordusuna istinat ettikçe, behemehâl muvaffak olacağımıza imânım katidir. Şimdiye kadar olduğu gibi hep birbirimize istinat ederek ve hep beraber milletin iradesine dayanarak yürümekte devam edeceğiz . Vasil olunması zaruri olan hedefler çoktur . Behemahâl bu merhaleler almayacak, en nurlu hedeflere varılacaktır. Onun için birbirimize vereceğimiz işaret : İleri ! daima ileridir . »

S. Yalvacer

Gözleri endişeli bir asabiyetle parlamıştı :

- Ta kendisi .
- Bu kaçıklık, ne zamandır bunda ?
- Ben tanıyalı beri ... Yoldaş Vasili, onda, vücudunda uymayan bir ruh var.. Anlayabildin mi, söylemek istediğimi?.
- Anlaşılmıyacak bir şey yok .. Süfli bir ruh ..

Sarajka arkadaşına şüpheli şüpheli baktı ve tahkır edici bir sesle cevap verdi :

- Süfli mi ? . Budala adamlarsınız, yahu ! . Hayattan zerre kadar çaktığınız yok .. Sizin nazarınızda kadının, yalnız iri memeleri olsun; nasıl bir kadındır ? Neyapar ? Ne işler ? . Ummrunuzda değil.. Bilmiyorsunuz ki bir insanın aynası seciyesidir . Seciyesiz karı tuzsuz ekmeğe benzer .. Balalakya-dan haz duyarmısın, a köpek ! .
- Sana bu lafları, çünkü şarap söyletiyor .

Serajkanın, dün Malva ile İyakofu, nerede ve nasıl gördüğünü bir an evvel öğrenmek istiyor . Fakat utancından onu sorgulamaktan çekiniyordu ..

Kulubede, Serajkaya, tüm bir bardak susuz rakı dayadı .. Onu serhoş etmek ve sormasına alan kalmadan dilinin çözülmesine yol açmak istemişti . Fakat, Serajka, bardağı bir yudumda yuvarladı, öksürdü ve yüzü tabii halini aldıktan sonra esneyip gerineyerek kapının eşiğine oturdu .

Namert şey, bogazdan ateş gibi kağıyor, dedi .

Serajkanın koca bardağı dikişi Vasiliyi afallatmıştı .

- Sen de yaman içermişsin, ha ! .
- Serajka başını salladı .
- Ya !... Doğru ..

Buyuklarını elile sildi, mağrur ve hâkim bir tavurla söylenmeğe başladı :

- İyi içerim, yoldaş .. Her şeyi çabuk ve doğru yaparım, bu kadar ! Takıntısız, dikine yörü, bu kadar ! . Nereye varacağım ?.. Saklamam ! .. İnsan topraktan yine toprağa düşer. Vasili karşısındakini hedefine getirmeğe uğraşıyordu . Sordu !
- Hani, sen Kafkasyaya gidecektin?.
- Acelesi yok ya .. Keyfim isteyince giderim .. Dosdoğru yörürüm .. Bir, iki ! . Gözünü açtın mı oradasın .. Hayatta her şey benim isteğime uyar .. Kim bilir, belki de talili adamız .. Basit şeyler, bunlar ! .
- Çok basit !.. Hatta senin beynsizliğin kadar basit şeyler .

Serajka alaylı bir sesle devam etti :

- Ya sen ! Ne zeki herifsin, ya ! . Köyde kaç kerre kamçılandın ? Şunu bir anlatsan, a ..
- Vasili baktı ve sustu .
- Görünüşe bakılırsa iyi, galiba ... Hükümetin, aklınızı aşağıdan yukarı etmekte hakkı var ! . Ya, sen ! sulanmış beyninle ne yapabilirsin ?.. Söyle !
- Ben, hiç bir şey düşünmeden, istediğim yere dosdoğru gidebilirim .. Bu kadar ! Ve hiç şüphesizki senden, çok uzaklara gitmek elimdedirde .

Vasili tastik etti :

- Doğru söyleyorsun .. Belki yolun Sibiryaya kadar uzar .
- Ay ! Ay !

Serajka içten bir kahkaha savurdu.

Vasili'nin ünüdi hilafına, kendini kaybetmiyordu . Bu vaziyet, ihtiyarı içerletmekteydi. İkinci bir kadeh te vermek istemiyordu .. Fakat onu bu sıkıntıdan yine Serajka kurtardı .

Vasili baktı ve sustu .

- Görünüşe bakılırsa iyi, galiba ... Hükümetin, aklınızı aşağıdan yukarı etmekte hakkı var ! . Ya, sen ! sulanmış beyninle ne yapabilirsin ?.. Söyle !
- Ben, hiç bir şey düşünmeden, istediğim yere dosdoğru gidebilirim .. Bu kadar ! Ve hiç şüphesizki senden, çok uzaklara gitmek elimdedirde .

Vasili tastik etti :

- Doğru söyleyorsun .. Belki yolun Sibiryaya kadar uzar .
- Ay ! Ay !

Serajka içten bir kahkaha savurdu.

Vasili'nin ünüdi hilafına, kendini kaybetmiyordu . Bu vaziyet, ihtiyarı içerletmekteydi. İkinci bir kadeh te vermek istemiyordu .. Fakat onu bu sıkıntıdan yine Serajka kurtardı .

— Niçin Malvayı sormayorsun ?..

Vasili, gizli bir duygu ile titremesine rağmen, lâkayt :

- Ne münasebeli varki ? dedi .

— Madamki Pazar günü gelmedi, ne yaptığını öğrenmekliğin icabederdi. Kıskaç olduğunu biliyorum, koca moruk !

Vasili hiç alâkadar değilmiş gibi söylendi :

- Benzeri çok ! .

Serajka onu taklit ederek sordu :

— Çok mu? . Doğru mu söylüyorsun? . Köylü değilmişiniz, topunuz budala ! . Önünüze bir tabak bal bir tabak katran koysalar birbirinden ayırt edemezsiniz zaten ! .

— Senin onu ögmekten ne menfaatin var, be birader .. Yoksa evlenmemi teklif edeceksin ?

Ve müstehzi ilâve etti :

— Onunla, ben çoktan düğünümü yaptım ..

Serajka karşısındakine baktı, biran sustu . Sonra elini Vasili'nin umuzuna koyarak söylenmeğe başladı :

— Bunun farkınpayım .. Beraber yaşadığınızı pek âlâ biliyorum .. Seni rahatsız etmeyorum . Çünkü onda ne gözüm nede ona ihtiyacım vardı .. Fakat, bugün, İyakof, senin oğlun pervane gibi onun etrafında dönüyor . Ona haddini bildir, dövecekmisin, ne yapacaksan yap ! . Yoksa, ben marizine kayacağım ... Sen, nekadardır nam vermiş bir budalada olsan, kuvvellisin dirde ... Düşün ve hatırla ki ben, bugüne kadar seni bir defa bile rahatsız etmiş değilim .

Vasili sağır bir sesle sordu :

— Demek böy'e, ha ! . Şimdide sen peşine takılacaksın ?.

Vasili arkadaşına emniyetsizlikle baktı. Serajkanın serbest gülüşlerinden onun samimi olduğunu ve Malvada gözü olmadığını seziyordu. Bununl beraber söylendi:

— Lekesiz bir kız olsa, acımağa hak veririm. Fakat, bu halile gülünç olur, bu ..

Serajka konuşmayor, kayığın bir kavis çizerek karaya baş vermesine bakıyordu. Kırmızı yüzü gülümseme-
teydi.

Vasili yumuşadı:

— Hakkın var!. Eyi kadın .. Yal-
nız, biraz hoppa .. Şu İyakofa bir ders
vevmek lazım .. İt herif !.

Serajka:

— Yanıma gelmezol, dedi .. Üstü
başı köy kokuyor .. Benim de bu koku-
ya hiç tahammülüm yoktur.

Vasili sakalını okşayarak hiddetle
söylendi:

— Malvanın pişindemi?..

— Öyle!.. Yakında görürsün. İki-
nizin arasında aşılmaz bir divar olacak.

— Sonu çok fena olur bunun ..

Uzakta, fecir, denize, şualarının
penbe yelpazesini açtı. Şimdi güneş
yaldızlı sudan başını çıkarıyordu.

Dalga uğultuları arasında kayıktan
hafif bir kumanda yükseldi:

— Yoo! Böyle bir şeyin kafamda
yer ettiğini sezsem emin olki topunuzu
yolumun üstünden temizlerim, buka-
dar!. Ben ona metelik mi veririm, be? ..

— Öyle ise, neye burnunu sokuyor-
sun?..

Serajka gözlerini açtı ve güldü:

— Neyemi, burnumu sokuyorum?..
Onu şeytan biliz ... Baharlı yimeğe
benzer bir karı .. Hoşuma gidiyor: ya-
hut, kim bilir, belkine acıyorum, ona ..

— Çek !.

— Kalkın çocuklar!.. İp başına !.

Serajka ayağa kalkmış ve kuman-
dayı vermişti.

Beş amele ağı çekmeğe başladılar. Sudan bordaya, yumuşak bir urgan
titreyerek uzanıyor ve balıkçılar ka-
yıslara tutunmuş, inleyerek çekiyorlar-
dı. Aşın o bir ucu kayıktan sahile
geçirilmişti. [Şimdi kayık dalgaların
üzerinde kayıyor ve direği, sağdan so-
layalpalanarak havayı yarıyordu ..
Parlak, muhteşem güneş, denizin üs-
tünde uyanıyordu ..

Vasili Serajkaya:

— İyakofu görürsen söyle yarın
buraya gelsin!. Dedi.

— Olur ..

Kayık yanaştı, balıkçılar kuma at-
ladılar ve ağı bıraktılar.

İki parti yavaş yavaş birleşti. Şim-
di, mantarlar suda, muntazam bir
yarım daire çiziyorlardı ..

Aynı gânin akşamı, geç vakit, ba-
lıkhane amelesi çorbalarını içtikten
sonra Malva, yorgun ve dalgın, kıyıda
ters çevrilmiş harap bir kayığa otur-
muş alaca karanlığa bürünmeğe baş-
layan denize bakıyordu.

Uzakta bir ateş parlayordu. Mal-
va bunu Vasili'nin yaktığı biliyordu.
Işık arasına uzıyor. sonra birden al-
çalveriyordu. Ve Malva, dalgaların
yarılmak bilmez, muammalı uğultusu
arasında aciz titreyen bu çölde başı
boş bırakılmış kırmızı alevi görerek
müteessir oluyordu.

Arkadan Serajkanın sesi sordu:

— Burada neye duruyorsun?..

Malva başını çevirmeden sert bir
sesle mukabele etti:

— Daha var ..

Halkevleri neşriyatı

Hakevinin adı	Derginin adı	Kaç günde bir çıktığı
Ankara	Ülkü	Aylık
Adana	Görüşler	Aylık
Afyon	Taşpınar	»
Antalya	Türk Akdeniz	İki ayda bir
Bafra	Altın yaprak	Aylık
Balıkesir	Kaynak	Aylık
Bursa	Uludağ	Üç ayda bir
Burdur	Ülker	Aylık
Denizli	İnanç	»
Elâzığ	Altan	»
Eminönü	Yeni Türk	»
»	Halk bilgisi haberleri	»
Giresun	Aksu	»
İsparta	Ün	»
İzmir	Fikirler	15 günde bir
Konya	Konya	Aylık
Milâs	Yeni Milâs	»
Merzifon	Taşan	»
Manisa	Gediz	»
Muğla	Muğla	»
Niksar	Ülker	»
Trabzon	İnan	»
Yozgat	Bozok	15 günde bi
Sivas	Orta yayla	Aylık
Sinop	Dıranz	»
Samsun	19 Mayıs	»

